

Vlaams
Parlement

stuk **2391** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 28 januari 2014 (2013-2014)

Voorstel van decreet

van de heren Marius Meremans, Ward Kennes,
Jurgen Vanlerberghe, Willy Segers, Dirk de Kort
en Kurt De Loor en mevrouw Caroline Bastiaens

houdende wijziging van artikel 276
van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

TOELICHTING

Algemeen

De binnengemeentelijke territoriale decentralisatie – of oprichting van districtsraden – werd ingevoerd door diverse wetten en decreten einde jaren 90 van de vorige eeuw. Om de interne werking daarvan te organiseren werd door de wet van 19 maart 1999 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet, de gemeentekieswet, de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming en de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden en de gemeenteraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn, strekkende tot de oprichting van districten en de organisatie van de rechtstreekse verkiezing van hun raden, gekozen voor een verwijzing naar de overeenkomstige bepaling voor de gemeenteraden.

Zo maakte artikel 334 van de vroegere Nieuwe Gemeentewet artikel 84 tot 101 van diezelfde wet van “overeenkomstige toepassing op de districtsraden” met dien verstande dat telkens de woorden “gemeenteraadsleden of de gemeenteraad” moesten worden vervangen door “de leden van de districtsraad of de districtsraad”, “het college van burgemeester en schepenen” door “het bureau” en “de burgemeester” door “de voorzitter”. Het artikel werd vervolgd door een paragraaf 2, die stelde dat de ingevolge artikel 84 aan de leden van de districtsraad toekomende rechten alleen het bestuur en de instellingen van het district betreffen.

Bij het opstellen van het Gemeentedecreet na de overheveling van de bevoegdheid daartoe naar de gewesten werd de tekst van het oude artikel 334 overgenomen in wat artikel 276 van het Gemeentedecreet werd.

De combinatie van een verregaande verstrenging van de regelgeving inzake de onverenigbaarheden voor gemeenteraadsleden en de ongenueanceerde toepassing daarvan, door kruisverwijzing, op districtsraadsleden heeft tot gevolg dat zelfs door het opnemen van een al bij al beperkt politiek mandaat als districtsraadslid, met enkel bevoegdheid voor een van de negen districten in Antwerpen, alle onverenigbaarheden ineens van toepassing worden voor alles wat de stad en de acht andere districten betreft. Voor advocaten en notarissen betekent het een nagenoeg ‘beroepsverbod’ voor alle kantoorgenoten in de meest brede betekenis van dat woord: dus ook als er geen enkele financiële band is met het betrokken districtsraadslid. In de stand van de huidige wetgeving wordt het onmogelijk gemaakt dat een groot nationaal vertakt advocatenkantoor mag optreden voor of tegen de stad Antwerpen zodra één stagiair districtsraadslid is in een van de negen districten, ook al gaat het over een dossier waar die stagiair geen enkele zeggenschap over heeft die meer is dan die van elke andere burger. Dat lijkt te weinig in overeenstemming met wat juridisch en maatschappelijk wenselijk is.

Vanuit democratisch standpunt lijkt dat ook niet zo opportuun: de toegang tot het passief kiesrecht wordt daardoor in de praktijk verder bemoeilijkt en onaantrekkelijk gemaakt.

Met de keuze om de districtsraden rechtstreeks te verkiezen, lijkt het meer in de logica te liggen dat de regels die het functioneren van districtsraadsleden betreffen op het vlak van onafhankelijkheid en onverenigbaarheden, enkel die instelling en het bestuur ervan betreffen. Het doel van een onverenigbaarheid is immers in essentie te garanderen dat de verkozen mandataris geen misbruik maakt van dat mandaat en in de uitoefening van

dat concrete mandaat geen aanleiding geeft tot twijfel over de vraag in wiens belang hij dat mandaat uitoefent. Traditioneel heeft men altijd een onderscheid gemaakt tussen het optreden als advocaat in de sfeer waarin men gekozen is, versus andere politieke sferen. Het feit dat iemand mandataris is op het ene niveau, belet niet dat hij of zij professioneel actief is ten bate van of tegen een ander politiek niveau.

De bedoeling van dit voorstel van decreet is om – zonder inhoudelijk de onverenigbaarheden aan te tasten – de toepassing van onverenigbaarheden op districtsraadsleden toe te spitsen op datgene waarvoor ze bevoegd zijn: met name het bestuur en de instellingen van het district waarvoor ze gekozen zijn.

Daartoe wordt voorgesteld in artikel 276 van het Gemeentedecreet een zinsnede toe te voegen waarbij gesteld wordt dat de onverenigbaarheden van artikel 27, §2, beperkt blijven tot het bestuur en de instellingen van het district.

Overigens is dat in lijn met het gegeven dat de controlerechten van een districtsraadslid zich ook enkel beperken tot de sfeer van dat district.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

De in dit voorstel van decreet opgenomen bepaling betreft de problematiek van de beperking van de beroepsuitoefening door politieke mandatarissen of personen die met die laatste een band hebben. Traditioneel werd dat vooral voor advocaten en notarissen geregeld en paste dat in de organisatie van die beroepen, tot op heden een federale materie.

Na de overheveling van de bevoegdheid over de lokale besturen aan de gewesten heeft de decreetgever onder meer in het Gemeentedecreet enerzijds de bestaande bepalingen overgenomen, anderzijds ook verstrengd.

De bevoegdheid daartoe vindt de decreetgever in de combinatie van artikel 6, VIII (lokaal beleid), en artikel 10 (impliciete bevoegdheden) van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI).

Artikel 2

De techniek die hier gekozen wordt, is om gebruik te maken van de al bestaande zinsnede in artikel 276 van het Gemeentedecreet waarin men de rechten op inzage van dossiers, afschriften ervan, bezoek aan instellingen en dergelijke voor districtsraadsleden beperkt tot het bestuur en de instellingen van het district zelf.

De tekst van het tweede lid van artikel 276 van het Gemeentedecreet wordt dan: “De ingevolge artikel 27, §2, opgelegde verbodsbepalingen en de ingevolge artikel 30 aan de leden van de districtsraden toekomende rechten betreffen alleen het bestuur en de instellingen van het district.”.

Op die wijze wordt het evenwicht tussen rechten en plichten van districtsraadsleden ten volle beklemtoond.

Marius MEREMANS

Ward KENNES

Jurgen VANLERBERGHE

Willy SEGERS

Dirk DE KORT

Kurt DE LOOR

Caroline BASTIAENS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 276 van het Gemeentedecreet worden in het tweede lid na het woord “De” de volgende woorden ingevoegd:

“ingevolge artikel 27, §2, opgelegde verbodsbepalingen en de”.

Art. 3. Dit decreet treedt in werking op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Marius MEREMANS

Ward KENNES

Jurgen VANLERBERGHE

Willy SEGERS

Dirk DE KORT

Kurt DE LOOR

Caroline BASTIAENS